

ELŐTERJESZTÉS

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2023. december 14-i ülésére

Tárgy: A közművelődési intézményrendszer átszervezése

Melléklet: kimutatás, alaprajz, jogszabályi háttér

Tisztelt Képviselő-testület!

Szarvas Város Önkormányzata közművelődéssel kapcsolatos feladatait közművelődési megállapodás alapján a Cervinus Teátrum Művészeti Szolgáltató Nkft-n, továbbá a Tessedik Sámuel Múzeum és Szárazmalom, Városi Könyvtár intézmény részeként működő Városi Könyvtáron keresztül látja el. A kormányzati támogatások, pályázatok, továbbá e két szervezet kulturális programjainak összehangolása miatt célszerű lenne, ha a közművelődési feladatokat egyetlen szervezet látná el: a Cervinus Teátrum, amelybe szervezetileg beintegrálva működne tovább a Városi Könyvtár. Egyúttal a Tessedik Sámuel Múzeum is profiltiszta, muzeális intézményként folytathatná tevékenységét.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: közművelődési törvény) 67. §-a kimondja, hogy a 15 ezer fő feletti lakosságszámú városokban elsősorban önálló intézményben kell a nyilvános könyvtári ellátást biztosítani. A nyilvános könyvtári ellátást biztosító intézmények összevonása más intézménnyel csak szakmai vagy jelentős gazdasági előnyök kimutatása esetében indokolt. Továbbá a 69/A. § szerint a települési könyvtárak átszervezésével és megszüntetésével kapcsolatos intézkedésekhez a kultúráért felelős miniszter véleményét előzetesen ki kell kérni. E paragrafus tekintetében átszervezésnek minősül minden olyan fenntartói döntés, amely az intézmény megnevezésének, fenntartójának, illetve alaptevékenységének módosulásával jár, kivéve a jogszabályváltozásból eredő kötelező módosítást.

Az összevonásról szóló döntés végrehajtása tehát csakis miniszteri egyetértéssel történhet meg.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezései szerint az önkormányzat 100%-os tulajdonú gazdasági társaságán keresztül is elláthatja feladatait, így a Kft-be történő beintegrálás elé a jogszabály nem gördít akadályt. A könyvtári munkavállalók jelenleg a Munka törvénykönyve szerinti jogviszonyban állnak foglalkoztatásban, tehát változatlan formában történő továbbfoglalkoztatásuk is lehetséges.

Az összevonás kapcsán módosítani szükséges:

- a Cervinus Teátrum és a Tessedik Sámuel Múzeum alapító okiratait,
- a múzeum működési engedélyét,
- a Cervinus Teátrum és a múzeum szakmai alapidokumentumait.

Továbbá célszerű a Kft. nevét olyan módon megváltoztatni, hogy abban szerepeljen a városi könyvtár kifejezés is.

A szervezeti átalakítás mellett a könyvtár ideiglenes vagy akár hosszútávú elhelyezéséről is gondoskodni kell, ugyanis a Vajda Péter utca 26. szám alatti könyvtárépületben várhatóan 2024. február hónapban veszi kezdetét az épületenergetikai beruházás kivitelezése. Az elhelyezés két módon történhet:

1. Ideiglenes elhelyezés: a könyvtár szolgáltatásaihoz, rendezvényeihez a beruházás ideje alatt szükséges helyet biztosítani a Cervinus Teátrumban, a beruházást követően pedig visszaköltözik eredeti helyére.
2. Hosszútávú elhelyezés: a könyvtár a Cervinus Teátrum fő épületében kerül elhelyezésre.

A Cervinus Teátrum fő épületében történő, hosszútávú elhelyezés esetén több szempontot is érdemes megfontolni:

- Hely csak a Chován Kálmán Alapfokú Művészeti Iskola által használt helyiségekre vonatkozó, a Cervinus Teátrum és Békéscsabai Tankerületi Központ között megkötésre került bérleti szerződés felmondásával biztosítható.
- E bérleti szerződés december 31-én jár le. A felmondási idő 30 napban lett rögzítve.
- A szerződés alapján a Tankerület 690.000 Ft + Áfa/hó bérleti díjat, továbbá a teljes épület áramfogyasztásának 25%, vízdíjának 25% és távhő díjának 30%-át fizeti. Ez éves szinten 13 millió Ft + Áfa bevételt jelent a Kft-nek.
- A bevételkiesés mellett költségnövekedéssel is számolni kell, hiszen a könyvtár a művészeti iskolával szemben egész nap, illetve hétfőn is nyitva tart, ez a rezsiköltségek emelkedéséhez vezethet – noha az jelenleg nem ismert, hogy ennek mértéke hogyan viszonyul a jelenlegi, Vajda Péter utcai épület rezsiköltségeihez.
- A termék megváltozó, könyvtári célra történő használata valamilyen mértékű átalakítást, beruházást igényel - ennek költségei jelenleg nem ismertek.
- A mellékelt alaprajz alapján a Cervinus Teátrum fő épületének első emeletén három egymásba nyíló terem (31, 32 és 32 m²), valamint további két egymásba nyíló terem (39-39 m²) és a köztük lévő raktár (17 m²), valamint a tetőtéri előadó (106 m²) állnak a könyvtár rendelkezésére, amennyiben a Tankerülettel kötött bérleti szerződés felmondásra kerül. Ez összesen kb. 300 m². A könyvtári célra használható helyiségek tehát kis méretűek, elszórtan, egymástól nagy távolságra helyezkednek el az épületben. A Városi Könyvtár ezzel szemben jelenleg 680 m² területen (kölcsonzóter, felnőtt szak- és szépirodalom, rendezvényter, ifjúsági részleg, gyermekkönyvtár, irodák és raktárak) működik, 66.790 darabos kötetállománnyal.

Kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy mindezen szempontok figyelembevételével döntsön az átszervezésről.

1. Határozati javaslat:

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az általa fenntartott Tessedik Sámuel Múzeum és Szárazmalom, Városi Könyvtár könyvtári intézményegységét a közművelődési feladatokat közművelődési szerződés alapján ellátó, 100% önkormányzati tulajdonú Cervinus Teátrum Művészeti Szolgáltató Nkft-be integrálja, amennyiben az átszervezéssel a kultúráért felelős miniszter a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 69/A. §-a alapján előzetesen egyetért. Utasítja a címzetes főjegyzőt, hogy gondoskodjon az intézmény és a gazdasági társaság alapító okiratai módosításának előkészítéséről, továbbá az intézmény és a gazdasági társaság vezetőit, hogy készítsék elő a működési engedély, illetve szakmai alapidokumentumok e döntésnek megfelelő módosítását és a könyvtári munkavállalók átvételét is magában foglaló átadás-átvételt.

Felelős: Babák Mihály polgármester

Dr. Melis János címzetes főjegyző

Jambrik Ramola osztályvezető

Boross Árpád Bence intézményfelügyeleti igazgató

Dr. Dósová Zsuzsanna ügyvezető

Roszik Zoltán igazgató

Molnárné Pető Beáta könyvtárvezető

Határidő: 2024. március 31.

2. Határozati javaslat:

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Városi Könyvtárat a Cervinus Teátrum Művészeti Nkft. Kossuth tér 3. sz. alatti épületében kívánja elhelyezni. Utasítja az ügyvezetőt, hogy az ehhez szükséges helyiségek biztosítása céljából – a szerződésben rögzített 30 napos felmondási idővel - bontsa fel a gazdasági társaság és a Békéscsabai Tankerületi Központ által megkötött bérleti szerződést, melynek értelmében a Chován Kálmán Alapfokú Művészeti Iskola szaktantermei a Kft. székhelyén működnek. Utasítja továbbá az ügyvezetőt és a könyvtárvezetőt, hogy készítsék elő a költözést.

Felelős: Babák Mihály polgármester

Dr. Melis János címzetes főjegyző

Boross Árpád Bence intézményfelügyeleti igazgató

Dr. Dósová Zsuzsanna ügyvezető

Molnárné Pető Beáta könyvtárvezető

Határidő: 2024. január 31.

vagy

2. Határozati javaslat:

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Vajda Péter utca 26. sz. alatti könyvtárépület energetikai beruházásának kivitelezése idején a könyvtári rendezvények és szolgáltatások a Cervinus Teátrum Művészeti Szolgáltató Nkft. Fő tér 3. sz. alatti épületében kerüljenek megszervezésre. Utasítja az ügyvezetőt és a könyvtárvezetőt, hogy gondoskodjanak az e határozatban foglaltak előkészítéséről és megvalósításáról.

Felelős: Babák Mihály polgármester

Dr. Melis János címzetes főjegyző

Boross Árpád Bence intézményfelügyeleti igazgató

Dr. Dósová Zsuzsanna ügyvezető

Molnárné Pető Beáta könyvtárvezető

Határidő: 2024. február 29.

Szarvas, 2024. december 5.

Dr. Melis János
címzetes főjegyző

Felügyeleti ellenjegyzést pótolni

T. Bizottságoké véleményezésére

Aljegyző ellenjegyzés!

Az előterjesztést készítette: Horváthné Dr. Kepenyés Edit aljegyző
Boross Árpád Bence intézményfelügyeleti igazgató

TESTÜLET ELÉ TERJESZTHETŐ!

2023 DEC 08.

CERVINUS TEÁTRUM - BÉKÉSCSABAI TANKERÜLETI KÖZPONT

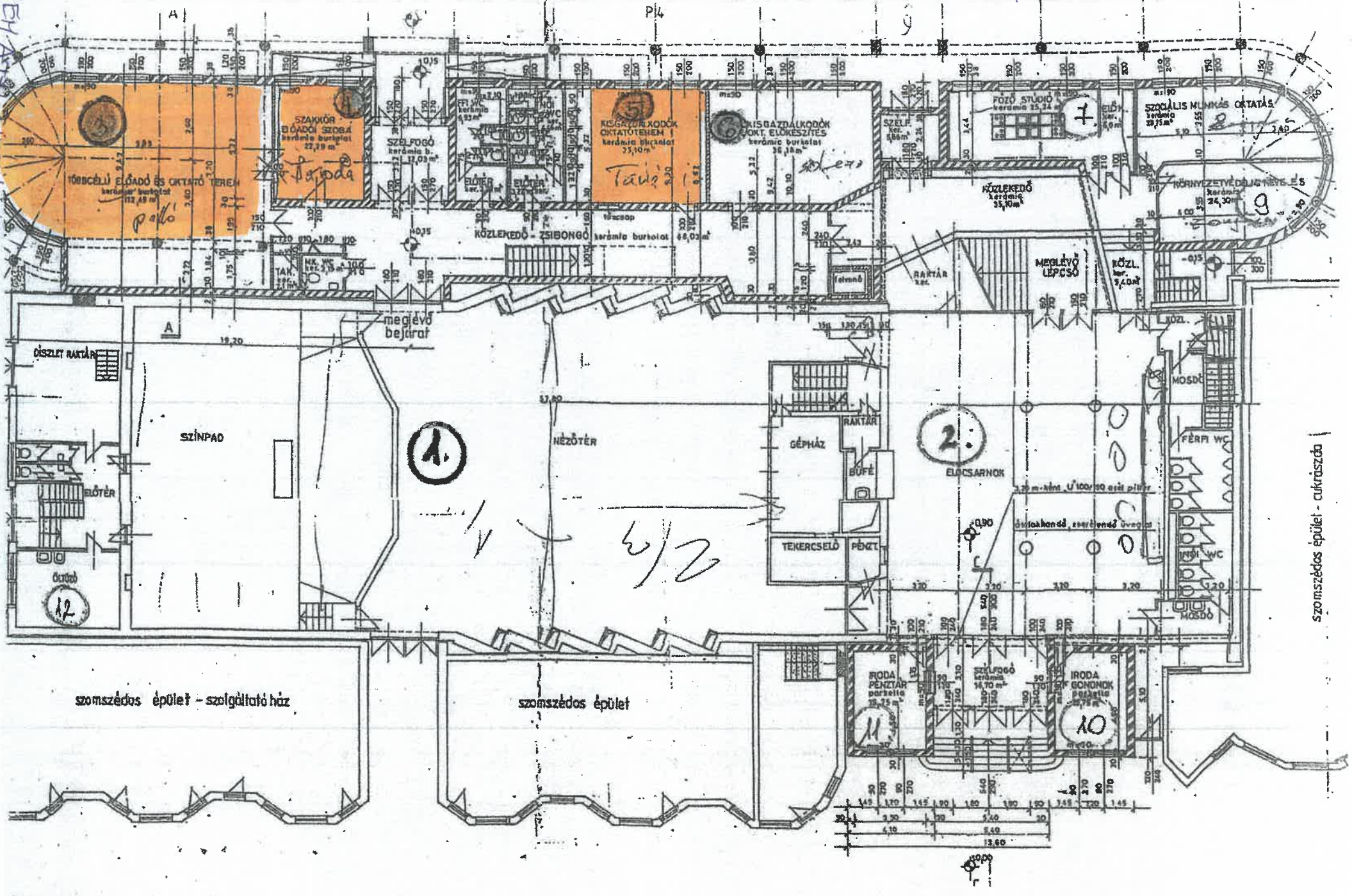
bérleti szerződés részletek

Szerződés érvényessége:	2023. december 31.
Bérleti díj:	690.000,- Ft + ÁFA / hó
Továbbszámlázott rezsidíj:	vízdíj 25% villany 25% gáz 25% távhő 30%
A használt termék nagysága:	594,2 m ²
A használt termék térkép szerint:	melléklet alapján
Felmondási feltételek:	30 nappal a szerződés lejáratára előtt
Módosítási lehetőségek:	az infláció mértékével megegyező díjemelés
Hosszabbítási igény esetén:	december 20-ig tárgyalásokat folytatni
2022-ben bérleti díj:	nettó 7.200.000,- Ft
2022-ben átszámlázott rezsi:	nettó 1.948.555,- Ft
ÖSSZESEN:	nettó 9.148.555,- Ft
2023-ban bérleti díj 1-9 hó:	nettó 6.120.000,- Ft
2023-ban átszámlázott rezsi 1-9 hó:	nettó 3.485.376,- Ft
2023-at érintő várható számlázás:	nettó 3.400.000,- Ft (bérleti díj + rezsi)
ÖSSZESEN (várhatóval):	nettó 13.005.376,- Ft

A TUKRÓS LANCTEREM MII ALAKTÍPUS

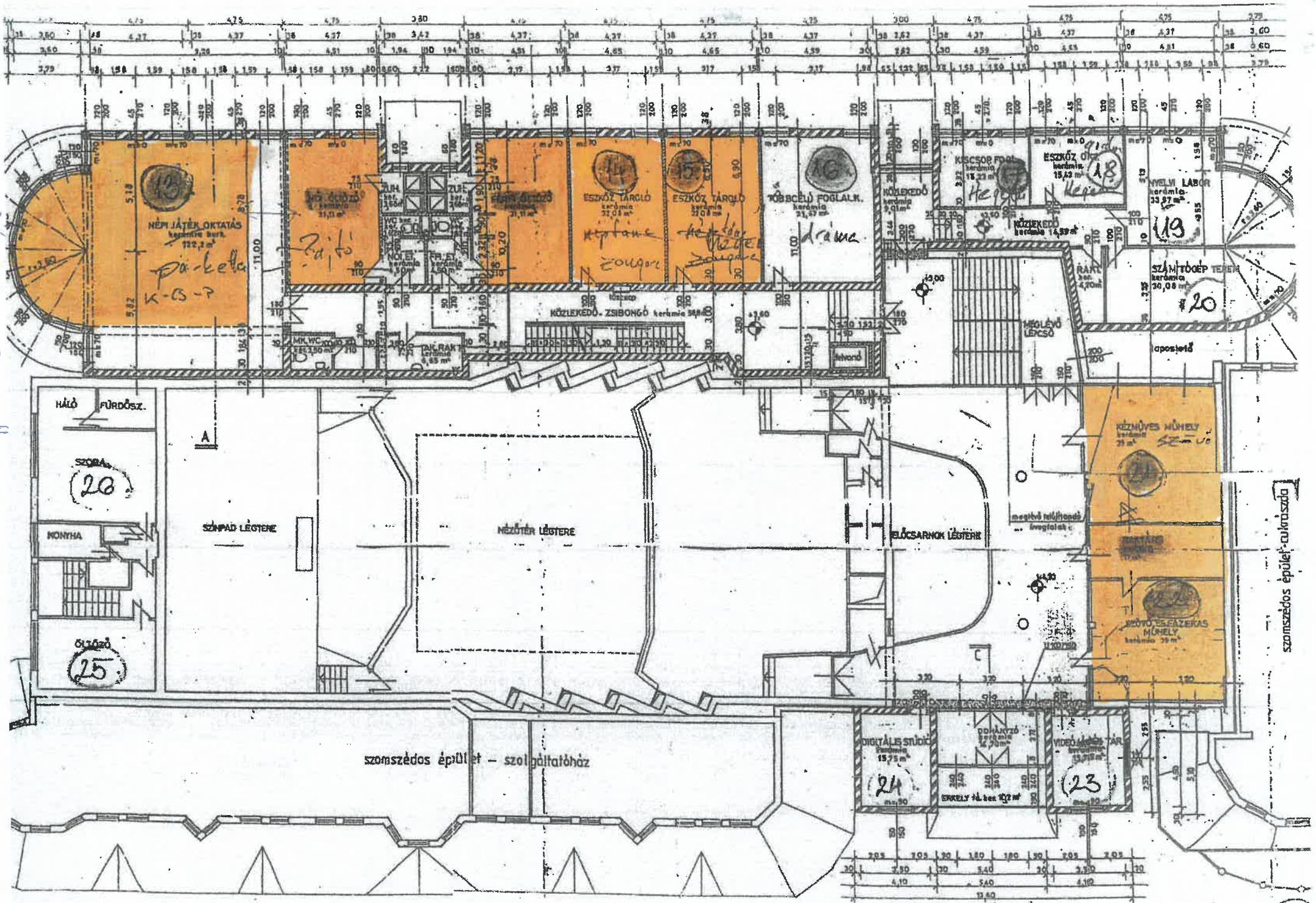
NEHÁRRAKÉPHID
 TESSEIK TEREM
 TAKÉ ÉS PÉRIATFÉNY 12 ÉN-105N1

szomszédos épület - cukrászda

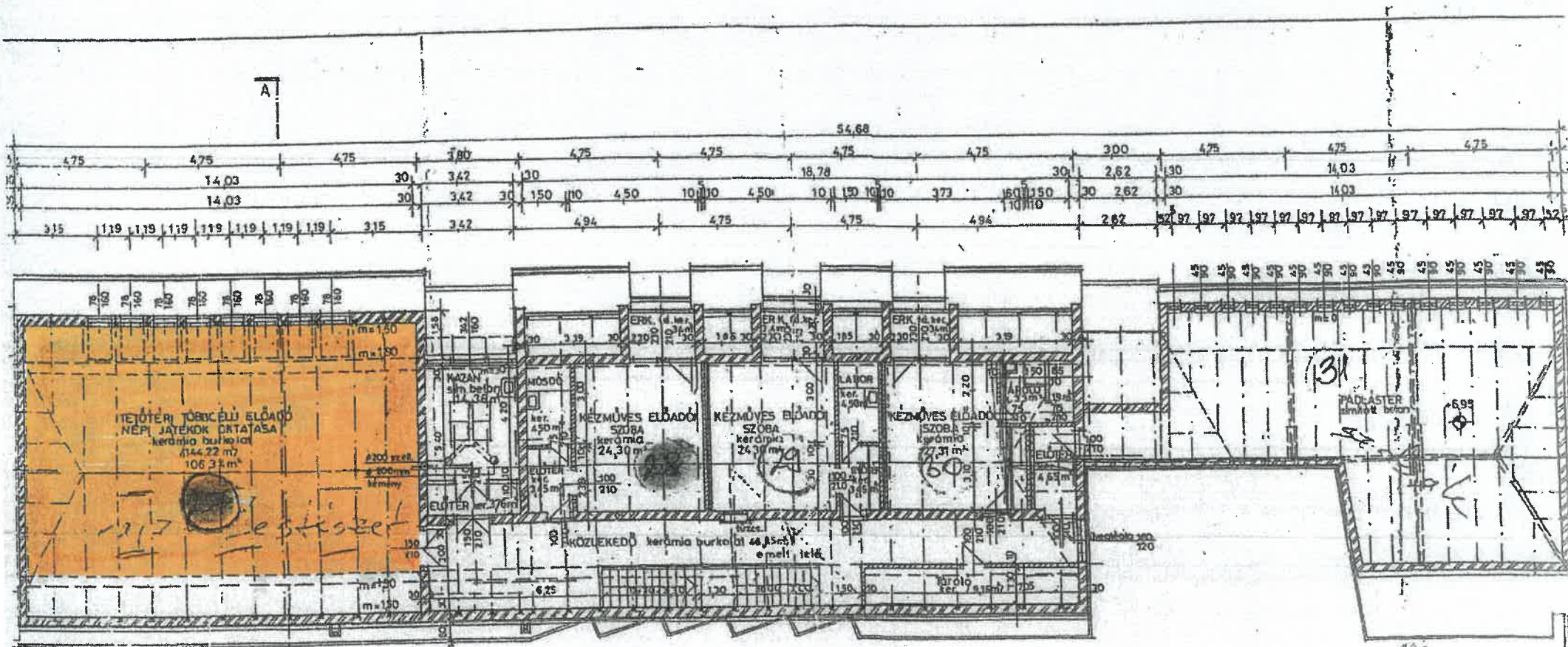
VATÁR KÉZMŰVES TÖLTŐZŐ

szomszédos épület - kultúrház

szomszédos épület - szolgáltatóház

meglévő épület – felújítandó lapostető szigetelés

Tessedik Sámuel Múzeum és Könyvtár adatai:

Terület:

Földszint: 680 m²

1. Kölcsonzóter (kölcsonzó pult, reprográfiai szolgáltatások, ruhatár, helyben olvasás)
2. Nagyterem:
  - a) felnőtt szak- és szépirodalom /45 polc/ kb. 40 ezer kötet; folyóirat olvasó
  - b) olvasóterem és rendezvénytér
3. IFI részleg 6 ezer kötet /19 polc/ ifjúsági szak- és szépirodalom; számítógépes állomások, interaktív tábla, Xbox, társasjátékok.
4. Mackóvár gyermekkönyvtár kb. 10 ezer kötet gyermek szak- és szépirodalom, folyóiratok, játékok. /21 polc/
5. Irodák /3 db/
6. Konyha, öltöző.
7. Raktár kb. 15 ezer kötet. /38 polc/
8. Folyosók: bekötött folyóiratok, raktári könyvek, ajándékba kapott könyvek. kb. 3 ezer kötet /28 polc/
9. Média raktár szerver, informatikai eszközök, dc-k DVD-k, nagyértékű csillagászati távcsövek
Összesen 74000 kötet /151 polc/, átlag 450 kötet/polc

Emelet: kb. 200 m² (raktározás) folyóiratok, hanglemezek, használaton kívüli IKT eszközök, segédanyagok, kézműves eszközök.

Szolgáltatások:

- könyvek, folyóiratok kölcsönzése, hosszabbítása, előjegyzése
- könyvtári dokumentumok helyben használata
- információ szolgáltatás
- rendezvények, közösségi klubok szervezése, tartása
- digitális írástudás kompetencia fejlesztés (eTanácsadás, Internet klub)
- számítógép, internet használat
- reprográfiai szolgáltatás (fénymásolás, nyomtatás, szkennelés, laminálás, spirálozás)
- digitalizálás
- Iskolai Közösségi Szolgálatos diákok fogadása
- témafigyelés

Könyvtárhasználat a látogatók létszámának függvényében:

Év	látogatók száma	beiratkozott olvasók száma	kölcsönzött dokumentumok száma	programok száma	a programokon résztvevők száma
2023. 10. 08- ig	13584	1405	14362	317	3409
2022	16986	1652	18154	365	5384
2021	16177	1448	12480	146	5099
2020	15252	1757	11538	212	3357
2019	23932*	2247	23383	294	5862

Klubok:

Hetente 2 nap: Társasjáték, XBox

Hetente: Törpi könyvkuckó (0-3 éveseknek – az olvasóvá nevelés első lépése)

Havonta 3x Internet Klub (3 csoport)

Havonta:

- Olvasókör
- DÓ-RAY-MI zenei klub
- Textil világa – varróklub

Könyvtári állomány nagysága:

2023.	66790 kötet	(2023. szeptember 30-án.)
2022	65847 kötet	
2021	64026 kötet	
2020	63186 kötet	
2019	62137 kötet	

1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

VII. Fejezet

52. §

III. RÉSZ

A NYILVÁNOS KÖNYVTÁRI ELLÁTÁS

I. Fejezet

A nyilvános könyvtári ellátással kapcsolatos

általános szabályok

53. § (1) A könyvtárhasználati jog gyakorlását a könyvtári ellátás rendszere biztosítja.

(2) A nyilvános könyvtári ellátás rendszerének működtetése az állam és a helyi önkormányzatok feladata.

(3) A nyilvános könyvtárak gyűjteményeit, valamint szolgáltatásait úgy kell kialakítani, hogy azok biztosítsák az ismeretek tárgyilagos, sokoldalú közvetítését.

54. § (1) A nyilvános könyvtár alapkövetelményei:

a) mindenki által használható és – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – megközelíthető;

b) rendelkezik kizárólagosan a könyvtári szolgáltatások céljaira alkalmas helyiséggel;

c) rendszeresen, a felhasználók többsége számára megfelelő időpontban, ötezer fő feletti településen működő települési könyvtár esetében legalább heti 25 órában, továbbá legalább havonta két hétvégi napon tart nyitva;

d) vezetője a könyvtárakban foglalkoztatottak képesítési követelményeire és jogviszonyára irányadó jogszabályokban meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik;

e) könyvtári szakembert alkalmaz;

f) helyben nyújtott alapszolgáltatásai ingyenesek;

g) statisztikai adatokat szolgáltat;

h) éves szakmai munkaterv alapján ellátja az 55. § (1) bekezdésében felsorolt alapfeladatokat, tevékenységéről éves szakmai beszámolót készít;

i) részt vesz a kulturális alapellátás kiterjesztésében;

j) elnevezésében megjelenik a könyvtár kifejezés.

(1a) Azok a fegyveres és rendvédelmi testületek által fenntartott könyvtárak, amelyek vállalják a nyilvános könyvtárak 55. § (1) bekezdés szerinti alapfeladatainak ellátását, a hozzáférést távhasználat útján is biztosíthatják.

(2) A nyilvános könyvtárakról a miniszter jegyzéket vezet, az alapkövetelmények és alapfeladatok teljesítését a könyvtári intézet bevonásával értékeli.

(3) Nyilvános könyvtár

a) a nemzeti könyvtár,

b) a vármegyei hatókörű városi könyvtár,

c) a 64. § (2) bekezdés a) pontja szerinti települési könyvtár,

d) a 3. számú melléklet szerinti országos szakkönyvtár, valamint

e) az állami egyetem könyvtára.

(4) A (3) bekezdés hatálya alá nem tartozó könyvtár fenntartója az (1) bekezdésben foglalt teljesítésével, valamint az erről szóló nyilatkozat és a jogszabályban meghatározott adatok benyújtásával kérheti a minisztertől a könyvtár felvételét a nyilvános könyvtárak jegyzékébe.

(5) Az (1) bekezdésben felsorolt követelmények betartását a miniszter ellenőrzi. Ha a könyvtár nem felel meg az (1) bekezdésben foglalt követelmények valamelyikének, a miniszter elrendeli a hiány pótlását, aminek elmaradása esetén a könyvtárat törli a nyilvános könyvtárak jegyzékéből. Törvény az ellenőrzés lefolytatását – az érintett könyvtár megnevezésével – a fenntartó kérelméhez kötheti.

(6) A települési könyvtár megszüntetése esetén a fenntartó a döntés előkészítése során beszerzi és a döntést hozó testülettel ismerteti a miniszter véleményét.

(7) Nyilvános könyvtár megszüntetése esetén a fenntartó köteles gondoskodni a gyűjtemény további könyvtári hasznosításáról.

(8) A könyvtárakban őrzött állami tulajdonban lévő kulturális javak, valamint a helyi önkormányzatok tulajdonában lévő muzeális könyvtári dokumentumok korlátozottan forgalomképesek, elidegenítésükhöz a miniszter engedélye szükséges.

55. § (1) A nyilvános könyvtár alapfeladatai:

a) a fenntartó által kiadott alapító okiratban és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott fő céljait küldetésnyilatkozatban közzé teszi,

b) gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja,

c) tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,

- d) biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését,
- e) részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
- f) biztosítja az elektronikus könyvtári dokumentumok elérhetőségét,
- g) a könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában,
- h) segíti az oktatásban, képzésben részt vevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét,
- i) kulturális, közösségi és egyéb könyvtári programokat szervez,
- j) tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységével hozzájárul az életminőség javításához, az ország versenyképességének növeléséhez,
- k) a szolgáltatásait a könyvtári minőségirányítás szempontjait figyelembe véve szervezi.

(1a) A nyilvános könyvtár az általa üzemeltetett, kiskorúak által is használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek használatát a kiskorúak védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható, magyar nyelvű szoftverrel ellátva biztosítja a kiskorúak lelki, testi és értelmi fejlődésének védelme érdekében.

(2) A fenntartó kiegészítő feladatokat is meghatározhat.

II. Fejezet

A könyvtárhasználók jogai

és a könyvtárhasználat feltételei

56. § (1) A könyvtárhasználó jogosult bármely nyilvános könyvtár szolgáltatásainak igénybevételére.

(2) A könyvtárhasználót ingyenesen illetik meg a következő alapszolgáltatások:

- a) a könyvtárlátogatás,
- b) a könyvtár által kijelölt gyűjteményrészek helybenhasználata,
- c) az állományfeltáró eszközök használata,
- d) információ a könyvtár és a könyvtári rendszer szolgáltatásairól.

(3) A könyvtár az ingyenes szolgáltatásokat igénybe vevő könyvtárhasználónak az 57. § (1) bekezdésében meghatározott adatait beiratkozási díj nélkül regisztrálhatja.

(4) A (2) bekezdésben felsoroltakon kívüli szolgáltatások a könyvtárba való beiratkozással vehetők igénybe. A beiratkozásért a fenntartó döntése alapján beiratkozási díj szedhető.

(5) A beiratkozott olvasó ingyenesen kölcsönözheti a nyomtatott és elektronikus könyvtári dokumentumokat.

(6) A 16 éven aluliak és a 70 éven felüliek mentesülnek a beiratkozási díj megfizetése alól. A pedagógusok és a diákok más jogszabályban megállapítottak szerinti kedvezményekben részesülnek.

57. § (1) A könyvtárhasználónak a beiratkozáskor a következő személyes adatait kell közölnie és igazolnia: természetes személyazonosító adatok és lakcíme.

(2)

(3) A könyvtárhasználó által igénybe vehető szolgáltatások körét, az igénybevétel módját és a díjak mértékét a könyvtárhasználati szabályzat tartalmazza, melyet a könyvtárhasználó köteles betartani.

(4) A könyvtárhasználó kezdeményezheti a könyvtárhasználati szabályzat módosítását.

58. § (1) A könyvtárhasználati szabályzatot nyilvánosságra kell hozni.

(2) A dokumentumok, illetőleg mások könyvtárhasználati jogának védelme érdekében a könyvtárhasználat részletes feltételeit a használati szabályzat állapítja meg.

(3) A fenntartó további könyvtárhasználati feltételeket és kedvezményeket is meghatározhat.

A könyvtári dokumentumok

60/A. § (1) A könyvtár nyilvántartja az általa beszerzett könyvtári dokumentumokat, a miniszter (3) bekezdésnek megfelelően kiadott rendeletében meghatározott módon és tartalommal. A nyilvántartásba vett könyvtári dokumentumok képezik a könyvtár állományát.

(2) A könyvtári dokumentumok adatait elsősorban elektronikusan vezetett nyilvántartásban kell rögzíteni. Elektronikus nyilvántartási rendszer hiányában a könyvtár a könyvtári dokumentumokról nyomtatott nyilvántartást vezethet.

(3) A könyvtári dokumentumok nyilvántartásának tartalmát, a nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályokat, a könyvtári dokumentumok selejtezésének, továbbá az állományból való kivezetésének szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg. A könyvtár által nyilvántartott dokumentum csak e törvényben és a miniszter rendeletében meghatározott esetekben és módon vezethető ki az állományból.

(4) A könyvtár gondoskodik a könyvtári dokumentumok feltárásáról, rendelkezésre bocsátásáról és az archiválásra vonatkozó szabályok figyelembevételével történő megőrzéséről.

(4a) A könyvtári dokumentum feltárása és rendelkezésre bocsátása során a könyvtár tájékoztatást ad a könyvtári dokumentum szerzőjének munkásságáról, a szerző születési és haláladási adatairól, alkotói névként használt álnévéről, a működési területéről. A könyvtár a tájékoztatáshoz szükséges adatokat a könyvtári dokumentumból, a szerzőktől vagy a nyilvánosságra hozott egyéb forrásokból szerzi be.

(5) A könyvtári állomány ellenőrzésének szabályait a miniszter rendeletben határozza meg.

60/B. § (1) A könyvtár gyűjtőkörét, a gyűjtemény fejlesztésének, megőrzésének, a könyvtári dokumentumok archiválásának szempontjait a könyvtár fenntartója által jóváhagyott gyűjtőköri szabályzatban kell meghatározni. A gyűjtőköri szabályzatot a könyvtár nyilvánosságra hozza.

(2) A könyvtár nemzeti vagyonként nyilvántartja és archiválja az állományába tartozó muzeális könyvtári dokumentumokat.

(3) Archivált könyvtári dokumentum nem vezethető ki az állományból, kivéve, ha

a) azt a könyvtár más könyvtárnak archiválási célból, megállapodás alapján átadja, vagy

b) az archivált könyvtári dokumentum használhatatlanságát vagy megsemmisülését előidéző elháríthatatlan ok (*vis maior*) következett be.

(4) A könyvtár állományában tartja a gyűjtőkörébe nem tartozó – e törvény szerint hungarikumnak minősülő – könyvtári dokumentumot, ha nem állapítható meg, hogy van olyan könyvtár, amely archiválja annak egy példányát. A könyvtár a gyűjtőkörébe nem tartozó könyvtári dokumentumot megállapodás alapján más könyvtárnak archiválásra átadhatja.

(5) A nemzeti könyvtár archiválja az elektronikus könyvtári dokumentumokat.

VI. Fejezet

Közkönyvtári ellátás

64. § (1) A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatot a községi és a városi önkormányzat

a) nyilvános könyvtár fenntartásával vagy

b) a vármegyei hatókörű városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevételel teljesíti.

(2a) A nyilvános könyvtár fenntartását és működtetését a települési önkormányzat a helyi önkormányzat 100%-os tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaság útján is elláthatja.

(3) A (2) bekezdés b) pontja esetén a települési önkormányzat megállapodást köt a vármegyei hatókörű városi könyvtárral, és az igénybe vett szolgáltatások fogadására alkalmas könyvtári, információs és közösségi hely elnevezésű könyvtári szolgáltató helyet működtet.

(4) A fővárosban az (1) bekezdésben meghatározott feladatot Budapest Főváros Önkormányzata a kerületek könyvtári ellátását is biztosító nyilvános könyvtár fenntartásával teljesíti.

(5) A vármegyei hatókörű városi könyvtár és a Budapest Főváros Önkormányzata által fenntartott könyvtár költségvetési szervként működő nyilvános könyvtár.

(6) A vármegyeszékhely megyei jogú város – Pest megyében Szentendre Város Önkormányzata – az (1) bekezdésben foglalt feladatait vármegyei hatókörű városi könyvtár fenntartásával biztosítja.

(7) A vármegyei hatókörű városi könyvtár vagyongazdálkodója a tevékenységét biztosító vagyonnak.

(8) A miniszter rendeletében meghatározott legalább kettő, legfeljebb hat vármegyei hatókörű városi könyvtár a (6) bekezdésben foglalt feladatokon túlmenően regionális szinten koordinálja a vármegyei hatókörű városi könyvtárak együttműködését, valamint végzi a határon túli magyarországi könyvtári szolgáltatásainak támogatását.

(9) A (8) bekezdés szerinti vármegyei hatókörű városi könyvtárak (8) bekezdés szerinti tevékenységét a miniszter által vezetett Regionális Könyvtári Kollégium koordinálja. A Regionális Könyvtári Kollégium tagjai a (8) bekezdés szerinti vármegyei hatókörű városi könyvtárak vezetői. A Regionális Könyvtári Kollégium meghatározza ügyrendjét és működési elveit.

65. § (1) A települési könyvtár a községi, városi, fővárosi könyvtár.

(2) A települési könyvtár az 55. § (1) bekezdésében foglaltakon túl

a) gyűjteményét és szolgáltatásait a helyi igényeknek megfelelően alakítja,

b) közhasznú információs szolgáltatást nyújt,

c) helyismereti információkat és dokumentumokat gyűjt,

d) szabadpolcos állományrészszel rendelkezik,

e) gyermek- és családbarát szolgáltatásokat nyújt.

(2a) A települési könyvtár az éves szakmai munkatervét és az éves szakmai beszámolóját – megőrzés és hozzáférhetővé tétel, valamint a könyvtári intézet részére történő digitális továbbítás céljából – a fenntartó általi elfogadást követően 15 napon belül megküldi a vármegyei hatókörű városi könyvtár részére.

(3) A fővárosi könyvtár a főváros területére vonatkozóan ellátja a 66. §-ban felsorolt feladatokat is.

66. § A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye egész területére vonatkozóan az 55. § (1) bekezdésében és a 65. § (2) bekezdésében foglaltakon túl állami feladatként

a) ellátja a vármegyei kötelempéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokat,

b) szervezi a területén működő könyvtárak együttműködését,

c) végzi és szervezi a vármegye nemzetiséghez tartozó lakosainak könyvtári ellátását,

- d) a települési könyvtárak tevékenységét segítő szolgáltatásokat nyújt,
- e) szervezi a vármegyében működő könyvtárak statisztikai adatszolgáltatását,
- f) végzi az iskolán kívüli könyvtári továbbképzést és szakképzést,
- g) működteti a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert, szervezi a könyvtári, információs és közösségi helyek részvételét a kulturális alapellátás kiterjesztésében,
- h) megállapodás alapján biztosítja a települési önkormányzatok számára a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feladatainak ellátását a 64. § (3) bekezdése szerinti könyvtári, információs és közösségi helyen,
- i) koordinálja a települési könyvtárak fejlesztését, ennek keretében javaslatot tesz a vármegyében működő városi könyvtárak és a települési nyilvános könyvtárak fenntartóinak a könyvtár fejlesztésére a miniszter rendeletében meghatározott szakmai követelmények érvényesítése érdekében,
- j) koordinálja a települési könyvtárak minősítésének előkészítését,
- k) ellátja az Országos Dokumentumellátási Rendszerről szóló kormányrendeletben a szolgáltató könyvtár számára meghatározott feladatokat,
- l) évente két alkalommal a könyvtári szolgáltatások megvalósításával kapcsolatos információs szakmai műhelynapot szervez a vármegyében lévő városi könyvtárak könyvtárosai számára,
- m) ellátja a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos feladatokat,
- n) elektronikus formában megőrzi és hozzáférhetővé teszi a települési könyvtárak éves szakmai beszámolóját és munkatervét.

67. § A tizenötezer fő feletti lakosságszámú városokban elsősorban önálló intézményben kell a nyilvános könyvtári ellátást biztosítani. A nyilvános könyvtári ellátást biztosító intézmények összevonása más intézménnyel csak szakmai vagy jelentős gazdálkodási előnyök kimutatása esetében indokolt.

VII. Fejezet

A könyvtárak fenntartása, irányítása

68. § (1) A fenntartó az e törvényben foglaltak alapján

- a) meghatározza a könyvtár feladatait és használati szabályzatát,
- b) kiadja alapító okiratát, jóváhagyja szervezeti és működési szabályzatát,
- c) biztosítja a feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, ennek során figyelembe veszi a miniszter által meghatározott szakmai követelményeket és normatívákat,

d) jóváhagyja a könyvtár fejlesztésére vonatkozó terv(ek)et,

e) az országos könyvtári szakértői névjegyzékben szereplő szakértők közreműködésével értékeli a könyvtár szakmai tevékenységét,

f) biztosítja a könyvtár szakmai önállóságát,

g) ellátja a könyvtár fenntartásával, irányításával kapcsolatos más jogszabályokban meghatározott feladatokat.

(2) A vármegyei hatókörű városi könyvtár igazgatójának és a Budapest Főváros Önkormányzata által fenntartott könyvtár főigazgatójának vezetői megbízásához és annak visszavonásához a miniszter előzetes egyetértése szükséges. Ha a miniszter a fenntartó erre irányuló javaslatának kézhezvételétől számított 30 napon belül nem hoz döntést, úgy kell tekinteni, hogy a javaslatban foglaltakkal egyetért.

(3) A vármegyei hatókörű városi könyvtár szakmai munkatervét és szakmai beszámolóját, stratégiai tervét, valamint minőségpolitikai nyilatkozatát a fenntartó – annak elfogadását megelőzően – véleményezésre megküldi a miniszternek. Ha a miniszter a fenntartó javaslatának kézhezvételétől számított 30 napon belül nem ad véleményt, úgy kell tekinteni, hogy a javaslatban foglaltakkal egyetért. A miniszter véleménye a fenntartót nem köti döntése meghozatalában.

69. § A miniszter ellátja a könyvtári tevékenység és a nyilvános könyvtárak ágazati irányítását. Ennek keretében

a) szabályozza:

– a könyvtárak szakmai működését, így különösen a dokumentumok védelmét és nyilvántartását, a muzeális dokumentumok védetté nyilvánítását, külföldre vitelének engedélyezését, a könyvtári dokumentumok bejelentési kötelezettségét,

– a szakfelügyeletet,

– a könyvtári alkalmazottak képzési feltételeit, illetőleg kedvezményeit,

– a különböző típusú könyvtárak szakmai követelményeit és normatíváit,

– az országos könyvtári szakértői névjegyzéket és a szakértői működéssel kapcsolatos kérdéseket,

b) kidolgozza az országos könyvtári informatikai hálózat és a nyilvános könyvtári ellátás rendszerének fejlesztési tervét,

c) ösztönzi a könyvtári szolgáltatások összehangolását,

d)

e) a szakfelügyelet keretében könyvtári szakértő bevonásával ellenőrzi e törvény, a könyvtári tevékenységre vonatkozó jogszabályok, a szakmai követelmények és normatívák betartását és a központi támogatások felhasználását,

f) szabályozza és szervezi a 64. § (8) bekezdése szerinti feladatok ellátását.

69/A. § A települési és vármegyei hatókörű városi könyvtárak átszervezésével és megszüntetésével kapcsolatos intézkedésekhez a miniszter véleményét előzetesen ki kell kérni. E § tekintetében átszervezésnek minősül minden olyan fenntartói döntés, amely az intézmény megnevezésének, fenntartójának, illetve alaptevékenységének módosulásával jár, kivéve a jogszabályváltozásból eredő kötelező módosítást.